У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. Ч. 193. П'ЯТНИЦЯ, 23-го ЖОВТНЯ 1970 ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 23, 1970 No. 193. VOL. LXXVII.

КІЦОК І ЗАБРОСЬКИЙ МАЮТЬ ДОБРІ ВИГЛЯДИ НА ВИБОРЧУ ПЕРЕМОГУ

Михайло Кіцок

Олекса Заброський

У цьогорічних виборах змагається за вибір до Конгресу ЗСА двох діячів українського роду: Михайло Кіцок, який є республіканським кандидатом у шостій окрузі Пенсильвенії, що охоплює повіти Биркс і Скайлкіл, та Олекса Заброський, що є так само республіканським кандидатом з шостої округи в стейті Іллиной, що охоплює повіт Бервин та райони Чикаґа. Кіцок має 45 років, Заброський 47. Обидва мають академічну освіту й обидва відзначаються незвичайною енерґією, знанням крайових і міжнародних проблем, обидва є членами Українського Народного Союзу та весь час належали до найактивніших у своїх парафіях і громадах. Обидва служили в американських збройних силах та зі зброєю в руках обороняли волі в другій світовій війні. Обидва одружені і мають родини.

Заброський одружився з українською „переміщеною особою" Ольгою під час своєї військової служби в Німеччині і вони мають троє дітей: Зоряну, Олексу молодшого і Адріяну. Кіцок одружений з Флоренцією Иодеською і мають дочку Анну та синів Михайла молодшого і Роберта. Обидва втішаються великою повагою та найбільшою популярністю як у своїх українських громадах і парафіях, так і серед своїх американських співгромадян. Належать до багатьох громадських і професійних товариств. Українська громада Чикаґа цієї неділі, 25-го жовтня, вшановує Заброського бенкетом в залі церкви св. Володимира. Згідно з підсумками дотеперішньої передвиборчої кампанії, обидва ці передові кандидати на законодавців мають найкращі вигляди на перемогу у виборах 3-го листопада. До цього можуть причинитися поважно місцеві українські громади і діячі своєю жертвенністю на передви- найбільш інтенсивною участь борчу кампанію та своєю стю у цій кампанії не тільки серед громадян українського роду, але й серед своїх американських співгромадян.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 22 жовтня 1970

В АМЕРИЦІ

ДВАДЦЯТЬ КОЛИШНІХ СПІВРОБІТНИКІВ ПОСАДНИКА НЮ ЙОРКУ ЛІНДЗІ запротестували проти того, що він прилюдно висловив підтримку Артурові Ґолдберґові — демократичному кандидатові на губернатора стейту Ню Йорк. У свою чергу губернатор Рокефеллер посилив критичні випади проти Ліндзі, зокрема закидаючи йому, що він запізно зареаґував на бунти в нюйоркських в'язницях.

ЛИШЕ ОДИН СВІДОК НА ПРОЦЕСІ ВІЙСЬКОВОГО СУДУ в Форт Гуд проти колишніх вояків американської армії у В'єтнамі сказав, що він бачив, як від пострілів сержанта Мічелла нібито падали цивільні люди в селищі Мілай. Два свідки заявили, що вони бачили, як сержант Мічелл і ляйт. Келлі стріляли з автоматичної зброї до старих, жінок і дітей. Суддя полк. Джордж Робінзон тимчасово перервав процес, що було для всіх несподіванкою.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ВИРІШИВ, що дорослі особи мають право безкарно пересилати поштою для дорослих осіб порнографічну літературу, журнали, малюнки, світлини, кінофільми тощо. Такі посилки можуть бути тільки й виключно для індивідуального, приватного користування осіб старшого віку.

СТРАЙКУЮЧІ ЧЛЕНИ ДРУКАРСЬКОЇ ҐІЛЬДІЇ одноголосно вирішили припинити страйк проти газети „Ню Йорк Пост". Вже підписано новий контракт і працівники, члени ґільдії, мали повернутись до праці. Ліберальний „Ню Йорк Пост" має 640 000 накладу і не виходив через страйк від 6-го жовтня.

У СВІТІ

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ І ТУРЕЧЧИНА ПІДПИСАЛИ умову про користування турецькими суходільними шляхами для совєтських транспортів до Іраку і Сирії. Туреччина віддячується Совєтам за перепускання через територію СССР турецьких продуктів до Фінляндії й скандинавських країн, дармащо Америка стурбована, що Совєти використають ту умову для посилення транспортів зброї арабським країнам.

У СИРІЇ ПРИЙШОВ зворот проти „марксистів": багато діячів із лівого крила панівної Баатаґ-партії знаходяться під домашнім арештом. На понеділок 26 жовтня скликано верхівку тієї партії, на якій мають або прийняти димісію президента Сирії д-ра Нуреддіна аль-Аттассі, або спонукати його залишитись на тому становищі за ціну зміни закордонної політики по його лінії. Західні обсерватори в Дамаску не виключають, що після смерти єгипетського президента Ґамаля Абделя Нассера Сирія змінить дещо свою закордонну політику, достосувавши її в більшій мірі до політики Єгипту і Йорданії, які в принципі не виключають замирення з Ізраїлем.

НОВИМ ПРЕМ'ЄРОМ ЄГИПТУ СТАВ, як передбачувано, — 70-тилітній д-р Махмуд Фавзі, колишній довголітній єгипетський міністер закордонних справ, який втішається великим авторитетом в арабському і міжнародному світі. Його призначення вважають за доказ, що в в Єгипті існуватиме після смерти Нассера „середній курс", з відсуненням від впливів однаково лівих, як правих екстремістів.

В СИТІ ГОЛ В ДЖЕРЗІ СИТІ ПІДПИСАНО ОСТАННІЙ ДОКУМЕНТ ДЛЯ БУДОВИ ХМАРОСЯГУ УНС; БУДОВА ПОЧНЕТЬСЯ З ПОЧАТКОМ ЛИСТОПАДА

Джерзі Сіті. — В середу 21-го жовтня 1970 р. в полудневих годинах тут в бюрі посадника міста підписано останній документ для будови 15-поверхового хмаросягу Українського Народного Союзу, в якому буде приміщена його Головна Канцелярія та в-во „Свобода". Хмаросяг стоятиме у безпосередньому віддаленні від ріки Гудсон та першої в Джерзі Сіті зупинки підземної залізниці Exchange Place, що лучить Джерзі Сіті з „волл-стрітським" долішнім Манґеттеном Ню Йорку. Підписаний документ — це т. зв. фінансове домовлення між містом Джерзі Сіті і створеною Українським Народним Союзом „Українською Національною Корпорацією для віднови міста" (Ukrainian National Urban Renewal Corporation). На підставі цього підписаного документу, Український Народний Союз упродовж найближчих 20 років від дня підписання цього домовлення платитиме містові, замість гіпотечних податків, 15 відсотків від зібраного чиншу за винайм приміщень у новому домі. Такі податкові полегші передбачає новосхвалений стейтовий закон, що має на меті заохотити до інвестиції приватних капіталів для відбудови міст. УНСоюз є першим у стейті, що з цього закону скористає. На підставі існуючих податкових законів, міські податки від такого будинку, як його ставить УНСоюз, виносили б около 600,000 долярів річно. Замість цього, УНСоюз, на підставі підписаного домовлення, платитиме містові впродовж перших 20 років менше ніж половину цього титулом 15 відсотків від приблизно одного і трьох четвертих мільйона долярів, що їх приноситиме чинш за винайм приміщень у новому домі. Документ про таке фінансове домовлення підписав посадник Джерзі Сіті Томас Вілан за місто та два місцеві екзекутивні урядовці УНСоюзу: головний предсідник Иосип Лисогір та головний касир Петро Пуцило, перший з яких є президентом, а другий секретарем Дирекції створеної УНСоюзом Української Національної Корпорації для віднови міста. Із підписом цього домовлення завершено всі законні формальності для будови хмаросягу УНСоюзу, яка має початися вже з початком листопада цього року, отже за неповних два тижні.

Посадник Джерзі Сіті і представник УНС підписують фінансове домовлення. Біля посадника Томаса Вілана, який щойно підписав документ, стоять (зліва): головний касир УНС дир. Петро Пуцило, правний дорадник міста адвокат Иосип Тлафус, головний адміністраційний урядовець (клерк) міста, заступник гол. предсідника Володимир Сохан і гол. предсідник Иосип Лисогір.

Президент Ніксон підписав проєкт про збільшення торговельної фльоти

Вашинґтон. — Після свого повороту із передвиборчої поїздки по дев'яти стейтах ЗСА, президент Ніксон підписав у середу 21 жовтня ц. р. схвалений уже обома палатами Конґресу законопроєкт про нову програму морської політики ЗСА. Згідно з цим проєктом, торговельна фльота ЗСА має збільшитися на триста нових кораблів, збудованих протягом найближчих десяти років. Крім того Уряд має започаткувати субсидіювання торговельної фльоти взагалі. За урядування двох останніх демократичних президентів, фльота ЗСА і її значення зменшувалися поступово через неефективність надто великих і коштовних американських торговельних кораблів, до того ж непотрібних тепер у військових операціях в такій мірі, як це було під час воєнних років. Підписуючи схвалений Конґресом законопроєкт, през. Ніксон повторив свою обіцянку, дану два роки тому в Сіяттлі „поновити З'єднані Стейти Америки" в ролі першорядної світової морської потуги". Кошти збільшення торговельної фльоти встановлено на 2,7 більйона долярів протягом десяти років. Субсидії для розвитку цієї фльоти становитимуть суму яких шість більйонів долярів.

Ціни й кошти прожитку збільшуються і йдуть далі вгору

Вашинґтон. — Після деякого сповільнення зросту цін і коштів прожитку протягом літніх місяців, від червня до серпня цього року, індекс споживчих цін у вересні знову збільшився, згідно з повідомленням Департаменту Праці, на пів відсотка до 136.6 і починає йти вгору. Стосується це збільшення цін коштів харчових продуктів, одягу, мешкання й інших споживчих товарів та послуг. В іншому своєму звідомленні Департамент Праці ствердив, що купівельна спроможність американського робітника дуже зменшилася у вересні цього року, головно з огляду на все вищі ціни і зменшення годин праці. Критики уряду з демократичної партії і проводу робітничих організацій стверджують з цього приводу, що урядові през. Ніксона не повелося здійснити започаткованих ним заходів для сповільнення інфляції. Представники уряду із свого боку заявляють, що, не зважаючи на збільшення індексу споживчих цін у вересні, урядова програма боротьби з інфляцією діє і дасть в майбутньому добрі вислідИ. І республіканці і демократи вважають, що справа цін і коштів прожитку може мати вплив на перебіг і вислід виборів в дні 3 листопада ц. року.

Командування фльоти ЗСА плянує зменшити кількість літаконосців

Вашинґтон. — Воєнна фльота ЗСА, стоячи в обличчі дальших обмежень і редукцій бюджету і збільшення коштів продукції й утримання військового виряду, плянує вивести з активної служби шість літаконосців із усіх наявних 18 авіоматок. З активної фльоти будуть вилучені чотири бойові літаконосці, призначені для боїв із підводними човнами, як також два наступальні літаконосці. Якщо цей плян буде схвалений, то в найближчих роках усі залишені в активній службі літаконосці мусітимуть виконувати подвійну службу транспортування бойових джетів і разом з цим патрульних літаків, вживаних в операціях проти підводних човнів. Водночас із цим буде зменшена кількість літаконосців вдержуваних в західньому Пацифіку. Протягом двох декад на Далекому Сході перебувало постійно три літаконосці й останніми роками, під час в'єтнамської війни, інколи і п'ять літаконосців.

Виступи Громика й Ґолди Меір в ОН перекреслили надії на замирення

Об'єднані Нації. — В середу 21 жовтня ц. р. промовляло на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй 13 представників закордонних держав, між ними ізраїльський прем'єр Ґолда Меір і совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико. Їхні промови були настільки взаємосуперечні, що вони погасили всі надії на близьке замирення на Близькому Сході. Ґолда Меір заявила, що Ізраїль готов продовжити воєнне перемир'я поза дату 7 листопада, в якому воно вигасає, та взагалі зберігати безтермінОво перемир'я, але відмовляється розпочати мирові переговори з арабами за посередництвом шведського дипломата Ґуннара Яррінґа, поки Єгипет не приверне ситуації в смузі Суезького каналу, яка існувала перед проголошенням перемир'я. Знову ж Громико назвав закиди щодо порушення Єгиптом воєнного перемир'я „фабрикацією", яка має служити імперіялістичній цілі Ізраїлю, щоб затримати при собі окуповані в червні 1967 року арабські землі. Громико різко атакував також ЗСА за постачання зброї Ізраїлеві та „морські маневри", маючи під ними на увазі недавню подорож президента Ніксона до Шостої фльоти на Середземному морі. Громико палко оборняв також становище в'єтнамських комуністів і піддавав під сумнів миролюбні заміри Америки щодо В'єтнамського конфлікту. В тому самому дні 21 жовтня відбулося засідання Ради Безпеки ОН з участю державного секретаря Вілліяма Роджерса, британського міністра закордонних справ Алека Даґлес Гюма, совєтського міністра Андрея Громика й французького міністра закордонних справ Моріса Шумана. Ніяких важливих постанов те засідання Ради Безпеки не прийняло, а зараз після нього державний секретар Роджерс відлетів з Громиком спеціяльним літаком до Вашинґтону, на нараду, що її передбачено у Білому Домі між президентом Ніксоном і Громиком.

У Квебеку арештовано 369 осіб, про долю Кросса немає відомостей, Ляпорта задушено

Монтреаль. — Згідно з повідомленням провінційної поліції Квебеку, у висліді встановленого в Канаді воєнного стану на терені цілого Квебеку арештовано 369 осіб з-поміж членів і симпатиків „Фронту за визволення Квебеку". Стосовано до постанов Акту про воєнні заходи, проголошеного у зв'язку із викраденням британського комішенера Джеймса Кросса та міністра праці й іміґрації Квебеку П'єра Ляпорта, що його вбили викрадачі — члени однієї з боївок Фронту в суботу 17-го жовтня. Водночас із цим поліція перевела ревізії у понад 1000 домах і поселеннях. Із 369 арештованих, 55 після переслухання і перевірки їхньої ідентичности звільнено. Інших можуть тримати в ув'язненні повних три тижні. Про долю викраденого квебецькими сепаратистами британського старшого консулярного службовця Джеймса Кроса немає ніяких відомостей. Що ж до вбитого однією із боївок „Фронту за визволення Квебеку" і вже похороненого міністра П'єра Ляпорта, то проголошено вислідИ лікарської автопсії, яка виявила, що він був не застрілений, як досі повідомляли, але задушений. Сліди крови на тілі, зокрема руках, вказували б на те, що руки Ляпорта були зв'язані дротом. Смерть його встановлено на час між полуднем в суботу 17 жовтня й 11 годиною вечора того ж дня. Боївка, яка вбила Ляпорта, подала до відома, що його вбито в суботу 17 жовтня о год. 6:18 веч. Викрадений Кросс перебуває в руках викрадачів з „Фронту за визволення Квебеку" уже сімнадцять днів.

ДІТРОЙТ ВІДЗНАЧИТЬ 52-ЛІТТЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ

Об'єднання б. Вояків Українців Америки, Відділ в Дітройті, при співпраці Станиць УСС-ів, 1-ої Дивізії УНА і УПА, влаштовують в неділю, 1-го листопада 1970 року о годині 5-ій вечора в шкільній авдиторії при Мек Дуґал — Листопадову Академію. Мистецьку програму виконають: шкільні діти під кер. І. Тарнавської, піяністка І. Решетилович, солістка Христина Липецька і ансамбль бандуристів з Віндзору. Доповідь виголосить ред. Михайло Бажанський. Дохід на місцеву українську вищу школу.

Сайґон і Вашинґтон заперечують вістки про перемир'я у В'єтнамі

Сайґон. — Однаково південно-в'єтнамський уряд, як пресовий речник Білого Дому у Вашинґтоні Роналд Зіґлер заперечили поголоски, наче б альянтське командування в Південному В'єтнамі плянувало проголосити воєнне перемир'я без уваги на становище ворога. Названий речник Білого Дому заявив, що не може бути перемир'я, якщо комуністична сторона також не погодиться на нього та не зобов'яжеться, що не використовуватиме перемир'я для покращання своєї стратегічної ситуації. Поголоски про перемир'я постали, мабуть, у зв'язку з скликанням до Сайґону великої наради всіх південно-в'єтнамських військових командантів та голів провінцій.. Американський Уряд буцім-то хотів проголосити перемир'я, щоб зробити добре враження на внутрішньому американському терені безпосередньо перед виборами 3 листопада ц. р. Але така версія виявилась неправдивою. Навпаки, воєнна ситуація у Південному В'єтнамі дещо загострилась, бо ворог посилив бомбардування різних міст. Із схоплених комуністичних документів виходить, що комуністи приготовляють більшу офензиву між 28 жовтня і 3 листопада, щоб таким чином скріпити в Америці перед самими виборами — опозиційний супроти президента Ніксона табір. Тим часом президент Ніксон, прийнявши в середу 21 жовтня на 45-хвилинній нараді прем'єра Ляосу Суванну Фуму запевнив його, що Америка не залишить на призволяще ані Південного В'єтнаму, ані Ляосу, дармащо змагає до замирення в цілому індокитайському обширі.

Громада в Маямі вшанувала бенкетом проф. Вол. Кубійовича

Маямі, Флорида (К-к - телефоном). — Місцева українська громада вшанувала головного редактора Енциклопедії Українознавства проф. д-ра Володимира Кубійовича у 70-річчя його життя та 50-річчя наукової праці окремим бенкетом та пожертвою $1,722 на фонд видання гаслової Енциклопедії. Бенкет відбувся минулої неділі, 18-го жовтня в Українсько - Американському Клюбі і його влаштував створений з ініціятиви місцевого Відділу Союзу Українок і апробатою Центрального Комітету окремий Ювілейний Комітет з пані Осипою Михаленко, як головою. Бенкет відкрила голова Відділу СУА пані Візняк, а програмою проводила пані Подубинська. Започаткував бенкет молитвою і благословенням трапези український католицький парох о. Річкун. Доповідь про наукову діяльність і досягнення Ювілята виголосив д-р Тищакович. Виголошено та відчитано ряд привітань. Промовляв ще український православний парох о. Савка і адміністратор Енциклопедії д-р Атанас Фіґоль. Вкінці промовив сам Ювілят. Бенкет закінчено співом „Ще не вмерла Україна".

Український Соціологічний Інститут у Ню Йорку влаштовує першу наукову конференцію

Ню Йорк. — Заснований гуртом українських науковців і громадських діячів Український Соціологічний Інститут влаштовує тут у суботу 24 жовтня ц. р. свою першу наукову річну конференцію. Буде відбуватися конференція в залях Українського Інституту Америки при 2 Схід 79 вулиця у Ню Йорку і почнеться о год. 4-ій по полудні. У програмі цієї конференції, що її відкриє інж. А. М. Мілянич, передбачені доповіді: д-ра С. Ріпецького про „Український Інститут Громадознавства в Празі", проф. д-ра В. Наґірного про „Проблему етнічної ідентифікації", д-ра Р. Дражньовського про „Потребу й можливості дослідів над розселенням української еміґрації" й А. М. Мілянича про „Цілі та завдання Українського Соціологічного Інституту". Модераторами конференції будуть проф. Всеволод Ісаїв та проф. Ігор Зелик. В склад Президії Інституту входять: інж. Атанас М. Мілянич — президент, Ігор Гурин — від Наукової Ради та Маріян П. Коць — голова Фінансової Ради. Президію Наукової Ради УСІ творять: В. Наґірний, В. Ісаїв, Я. Гарасимів та І. Гурин.

Український Соціологічний Інститут (назва в англійській мові „Ukrainian Institute for Social Research") ставить собі завданням досліджувати, що діється з українською спільнотою в діяспорі — кілько її є, які умовини побуту, що її, як етнічній групі загрожує, а які обставини й заходи пособляють її існуванню і розвоєві. УСІ є науково пов'язаний з Українським Історичним Товариством, як його автономна клітина.

Мирову нагороду Нобеля признано американському аґрономові

Осльо, Норвеґія. — Мирову нагороду Нобеля за 1970 рік отримав американський аґроном, д-р Норман Е. Борлоґ, який від довгих років експериментує у вирощуванні кращих родів збіжжя, головно пшениці й рижу, з тоншим стеблом та багатшим зерном. Д-р Борлоґ, який має тепер 56 років, є головою групи аґрономів із 17-ох країн, які працюють в Мехіко завдяки Фондації Рокефеллера на спеціяльній експериментальній фармі з великою лябораторією. ВислідИ праці д-ра Борлоґа і його колеґ були благодатними особливо для Мехіка, Пакістану й Індії. Дізнавшись про признання йому нагороди Нобеля, д-р Борлоґ заявив здивовано: „Хтось мусив помилитися". Коли ж та вістка потвердилась, він відбув пресову конференцію, на якій заповів, що 76.800 дол., які пов'язані з отриманою ним нагородою, він пожертвує на влаштування нової подібної експериментальної аґрономічної станиці. Однак він підкреслив, що всі заходи збільшити і покращати продукцію збіжжя не принесуть великої користи, якщо населення світу зростатиме в теперішньому темпі. Зріст населення він уважає за найголовнішу світову проблему. Д-р Борлоґ став 15-им з черги американцем, який дістав мирову нагороду Нобеля від часу встановлення її у 1901 році.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вершинні конференції

Одна з американських опитувальних агенцій вияснювала серед громадян питання, чи вони сприяють плянові зустрічі през. Ніксона з совєтським прем'єром Алексеєм Косигіним. Величезна більшість висловилася „за" таку зустріч, леліючи, очевидно, надію, що ті два авторитетні представники американської і совєтської потуг „договоряться" в усіх найважливіших справах, які турбують світ. При всій своїй добрій волі і вірі ті прихильники зустрічі Ніксона й Косигіна — помиляються. Бо хоч правдою є, що політику роблять люди і що видатні індивідуальності всилі змінювати напрямок подій і надавати їм іншого змісту — проте, правдою є також, що на закордонну політику держав складаються, так би мовити, „непорушні імпондерабілія", якими є їх географічне положення, сусіди, історія, економічні інтереси, традиція.

Після останньої світової війни відбувся вже цілий ряд конференцій „на вершинах" — у справах Німеччини, Берліну, роззброєння. Ні одна з них не мала реального позитивного висліду, а майже з-правила вони спричинювалися до ще більшого міжнародного напруження. Ось, наприклад, 18-23 липня 1955 р. відбулася в Женеві „вершинна конференція" 4-ох великодержав з участю президента Д. Д. Айзенгавера — з повною невдачею. У вересні 1959 р. Нікіта Хрущов, прибувши із спеціяльною візитою до Америки, провів довгогодинну розмову з Д. Д. Айзенгавером на відокремленні в Кемпі Дейвіда, з чого навіть зродився вислів про нібито примирливий „дух Кемпу Дейвіда". Проте, в наступному ж році Хрущов зірвав „вершинну конференцію" у Парижі, зажадавши, щоб през. Айзенгавер перепросив його за лет розвідчого американського літака „У-2", збитого 1 травня того року над СССР. Очевидно, Айзенгавер відмовився зробити це і, замість „замирення" на тій конференції 4-ох великодержав „на вершинах", міжнародна атмосфера значно погіршилась. 3-4 червня 1961 року президент Дж. Ф. Кеннеді у Відні зустрічався з Хрущовим у переконанні, що вдасться переконати того совєтського диктатора, щоб Москва відмовилася від світової революції і перестала підтримувати підривні організації в різних країнах світу, зайнявшись впорядкуванням Совєтського Союзу. Вислід був такий, що Кеннеді, вернувшись до Вашингтону, зарядив посилене зброєння. Він мав рацію, бо в жовтні 1962 року, всупереч виразним запереченням совєтського уряду, виявлено будування на Кубі ракетних викиднів, що спричинило відому „кубинську кризу", в якій на волоску висіла нова світова війна. Наступник Кеннеді президент Л. Б. Джансон 23 червня 1967 р. зустрівся з Алексеєм Косигіним у Глесборо, в Ню Джерзі, після чого оптимістичні американські коментатори заговорили про нібито приязний американсько - совєтський „дух Глесборо". Але совєтська преса навіть промовчала ту подію, яка справді не мала найменшого впливу на дальший розвиток подій . . .

Ніякі прилюдні колективні ані засекречені індивідуальні розмови з кремлівськими володарями не можуть мати успіху для справи міжнародної співпраці і світового миру, бо російсько - большевицька імперія не відмовиться від свого основного принципу: використовувати кожну нагоду, кожне льокальне чи ґльобальне напруження для поширювання своїх впливів, для встановлювання своєї збройної „приявности", для підготовлювання ґрунту під „угроблення" вільного світу. Совєти не відмовляться від свого принципу підтримування скрізь „визвольних" рухів, в розумінні підривно - революційних організацій, — білих, чорних, жовтих. Власне, в останніх тижнях навіть ліберальна, дуже співіснувальна американська преса заговорила про „кризу довір'я" між ЗСА і СССР, до якої спричинились такі події: підтримування Москвою в'єтнамських комуністів і арабів, будування бази для підводних човнів на Кубі та загострення ситуації довкола західнього Берліну. Американські керівні кола — читали ми навіть в „НЙ Таймсі" — мусіли поставити під сумнів, чи Совєтському Союзові взагалі залежить на покращанні взаємин із Америкою. Останні багатогодинні розмови державного секретаря Вілляма Роджерса з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком в Ню Йорку мали на цілі радше з'ясувати взагалі доцільність політики співіснування, аніж „договорюватись" про будь - яку конкретну проблему. Відомо, що ті розмови Роджерса скінчилися повною невдачею. Такою самою невдачею скінчились би й розмови Ніксона з Косигіним, дармащо офіційні комунікати говоритимуть про „сердечну атмосферу" і „корисність" із зустрічі.

М. Сосновський

НА ШЛЯХУ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЗСА

(З приводу 30-ліття Українського Конґресового Комітету Америки)

Заснування Українського Конґресового Комітету Америки в травні 1940 року на конґресі американських українців у Вашингтоні сталося в дуже складному для українського народу часі. Воєнні події, які незабаром перекинулися на українські землі, союз західніх демократій з СССР проти нацистської Німеччини та її союзників і включення ЗСА у війну не тільки унеможливили нормальну діяльність УККА, але й поставили під загрозу все українське зорганізоване життя. Українці від самого початку стояли на непримиренних до СССР позиціях і тому, як тільки склався союз Заходу з СССР, совєтські чинники використали цю нагоду, щоб з допомогою своїх західніх союзників знищити українське національне зорганізоване життя у західньому світі. Відповідно до інструкцій Москви, місцеві комуністи започаткували посилену акцію проти українців в ЗСА, звинувачуючи їх у нібито пронацистських симпатіях. Ця акція знайшла симпатії серед американських урядових чинників, і у висліді українські організації, в тому числі й УККА, мусіли практично припинити будь - яку діяльність.

Щойно в 1943 році, коли своєю активною участю у воєнних зусиллях Америки українське суспільство виразно п р о д емонструвало свою фактичну настанову до нацизму і фашизму, створилися умови для відновлення українського зорганізованого життя. Це теж дало і поштовх для заходів відновити діяльність загальноукраїнської централі в ЗСА — Українського Конґресового Комітету.

Після довших підготовчих заходів у січні 1944 року відбувся у Філядельфії 2-ий Конґрес американських українців, який, нав'язуючи до постанов конґресу з 1940 року, поновив на тих же принципах діяльність УККА. Разом з ц им 2-ий Конґрес схвалив ряд постанов щодо діяльности УККА, зокрема на зовнішньополітичному відтинку, який з уваги на війну, що наближалася вже до кінця, був дуже важливий. З цією метою вирішено започаткувати видавання англомовних періодиків — квартальника і місячника, а також покликати до життя З'єднаний Українсько - Американський Допомоговий Комітет. У своїй деклярації Конґрес з'ясував становище американських українців до війни, вказуючи на те, що післявоєнний лад у світі треба буде будувати на принципі політичної незалежности всіх народів, в тому числі й українського. Конґрес засудив протиукраїнську кампанію в ЗСА, стверджуючи, що її ведуть протидемократичні сили, використовуючи для того необізнайомленість американського загалу з українською проблематикою.

Така деклярація в той час була необхідна, бо атмосфера в ЗСА далі не була сприятливою для українського суспільства, а пресовєтські елементи, об'єднані в Раді совєтсько - американської приязни, вживали навіть заходів для того, щоб українцям відмовлено залю на конґрес. Мав свою вимову і той факт, що на конґрес не прибув ніхто із запрошених американців.

Треба зазначити, що відновлення діяльности УККА наступило у переломовому періоді з погляду міжнародної ситуації. В 1945 році закінчилася друга світова війна, і тоді до життя покликано Організацію Об'єднаних Націй, уконституовуючі збори якої відбулися в травні того ж року. На ці збори прибула делегація Української ССР, яка стала членом ОН і почала там виступати від імени українського народу. Така ситуація вимагала широкої політичної протидії, і в неї власне включився УККА, координуючи свою діяльність на форумі ОН у Сан Франсіско з делеґацією Комітету Українців Канади. Ця політична діяльність УККА була тоді настільки успішною, що й по сьогодні про неї широко пишеться в совєтській історичній і політичній літературі.

УККА перевів політичну акцію під час Мирової конференції в Парижі, куди був делеґований президент УККА, Степан Шумейко. Його успішна інформативна діяльність в Парижі знайшла живий відгук у міжнародній пресі, і на меморандум УККА покликалися відтак під час дебат на сесіях ОН в Ню Йорку. Як у Сан Франсіско, так і в Парижі УККА співпрацював з КУК. Ця співпраця двох українських центральних репрезентацій за межами України продовжувалася в заходах на форумі ОН в 1946-47 році, коли йшлося про оборону української нової еміґрації та допомогу для неї. В 1947 році ця співпраця знайшла своє вивершення в створенні Панамериканської Української Конференції з участю представників центральних українських репрезентацій Північної та Південної Америки. Ця перша такого роду українська громадська надбудова продовжувала свою діяльність аж по кінець 1960-их років, передавши відтак свої аґенди Світовому Конґресові Вільних Українців.

УККА брав активну участь в політичному житті ЗСА, втримуючи зв'язки з обома американськими політичними партіями та займаючи становище до біжучої політики американського Уряду. Загострення взаємин між західніми демократіями і СССР сприяло діяльності УККА, і цю нову політичну ситуацію в ЗСА і в світі УККА намагався повністю використати для добра всього українського народу і для українського поселення в ЗСА.

Важливу ролю виконав УККА в 40-их роках по лінії допомоги новій українській еміґрації, яка опинилася в країнах Західньої Европи після закінчення війни. У висліді заходів УККА пощастило забезпечити переселення значного числа українських еміґрантів до ЗСА, а теж оборонити їх від намагань совєтських чинників, які домагалися від уряду ЗСА насильної репатріяції всіх еміґрантів до СССР.

Третій Конґрес Американських Українців і перший післявоєнний відбувся знову ж у Вашинґтоні в травні-червні 1946 року. На тому конґресі переведено організаційну перебудову УККА, прийнято новий статут та схвалено політичну деклярацію, в якій учасники конґресу поновно виступили в обороні українського народу, звертаючи увагу світу на той факт, що в Україні український народ продовжує боротьбу за визволення, зорганізувавши власну Українську П о в станську Армію. Обрана тоді Екзекутива УККА продовжувала діяльність по лінії повної консолідації у к раїнського громадського життя в ЗСА, а рівночасно розгорнула широку зовнішньо - політичну діяльність у зв'язку з подіями в Україні.

Четвертий Конґрес Американських Українців і нова еміґрація

У тридцятирічній історії УККА 4-ий Конґрес Американських Українців, який відбувся в листопаді 1949 року займає особливе місце Перш за все, на цьому конґресі знайшли свій конкретний вияв наслідки всієї дотеперішньої праці УККА, коли йдеться про позицію УККА в ЗСА. Цим разом на конґрес наспіли привітання від Уряду ЗСА, зокрема від тодішнього президента Г. Трумана. На самому конґресі виступали з промовами американські політичні діячі. Все це виразно демонструвало, що період своєрідної ізоляції УККА закінчився і що шляхи для дальшої цієї української найвищої централі в ЗСА остаточно відкриті.

Інший важливий момент конґресу був у зв'язку з присутністю на ньому представників нової еміґрації, які виступили з відповідними декляраціями (П. Коваль, В. Мудрий, А. Штефан, Р. Смаль - Стоцький), заявляючи готовість нових еміґрантів включитися якнайактивніше в працю УККА. У висліді новообрані керівні органи УККА (Екзекутива і Політична Рада) включали вже чільних діячів з найновішої еміґрації.

На відзначення заслуговують постанови 4-го Конґресу, в яких Конґрес зайняв становище до всіх актуальних питань українського життя в ЗСА, в Україні та в інших країнах, а теж до тодішньої міжнародної ситуації та аґресивної політики СССР.

В резолюції, що стосується українського життя в ЗСА, Конґрес м. ін. стверджував таке:

„В обличчі теперішнього грізного положення для Америки, для всього людства та для українського народу зокрема, являється конечністю, щоб американські українці виступали як сильна сконсолідована група американського громадянства, бо тільки така група зможе мати вплив на політику американського Уряду, який матиме рішальну ролю в порядковані нового світу, а в цьому і справ поневоленого українського народу. Поділ американських українців на засадах політичних партій та громад, діючих серед українців на еміґрації в Европі, четвертий конґрес американських українців вважає неприродним, а всяку на тих засадах сперту пар-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗГАДАЛИ ПРО ЗАБОРОНЕНЕ „Ґ"

У квітні цього року надруковано в Києві, а щойно цими днями появився в Ню Йорку підручник української мови для 4-ої кляси Б. Кулика і О. Блик. Наклад його 560.000 примірників. Типовий совєтський підручник з тенденційно підібраним ілюстративним матеріялом із совєтських переважно письменників.

А проте, звертає цей підручник увагу на себе тим, що в ньому вперше по довгих роках появилась проскрибована і усунена з усіх видань буква „ґ". Надрукована в „Літературній Україні" кілька місяців тому стаття Б. Антоненка - Давидовича, в якій обгрунтував він потребу повернути цю букву до української абетки, була гостро скритикована редакцією цієї ж газети. І на тому, здається, справа припинилась. В згаданому вище підручнику букві ґ присвячено лише короткий уступ, в якому на початку сказано: „В українській мові є протяжний звук г і проривний звук ґ". І далі — характеристика цього досі забороненого звука і приклади, коли він уживається, при чому в тих прикладах букву ґ заступлено буквою г. Автори підручника стверджують, що „звук ґ вживається дуже рідко, отже замовчують уживання цього звука в чужих словах, в географічних назвах.

Присвячений проскрибованій букві ґ уступ вміщено напевно не з власної ініціятиви упорядників підручника — зроблено це безсумнівно після довгих нарад в Академії Наук і після апробати Агітпропу ЦК КПУ. Про злощасну букву ґ перед тим згадувалося вже в квартальнику „Мовознавство" — орган Академії Наук.

Згадка про букву ґ в шкільному підручнику ще не означає, що в українській абетці її відновлено. В кращому випадку це — лише перший крок, щоб направити руїнницьку діяльність совєтських „мовознавців" сталінського періоду, які всяким способом зближали українську мову з російською.

В. С-ко

Леся Лисак

З КНИГИ ЖИТТЯ

Літній день, вакаційна оселя. На камені біля річки жінка читає книжку.

І враз надходять троє. Років так біля двадцяти. Вигляд, одяг — гіппівські. Примощуються оподалік, закурюють, півголосом розмовляють. Не п е р е шкоджають жінці, і вона далі читає свою книжку.

Згодом чути, як один із тих трьох каже до когось „гелло". Жінка підводить очі — стежкою над потоком надходить пан Влодко. Він ніби трішки здивований цим несподіваним привітанням, але також вітається й питає: „Що доброго біля вас, хлопці?" Один із них відказує, що, на жаль, по-українськи не розуміє, вони — американці. Та другий перебиває, кажучи, що ті два не розуміють, але він українець і по-українськи говорить. Витирає рукавом камінь біля себе і запрошує пана Влодка сісти. Каже це таким голосом, як людина, яка прагне, щоб нею не знехтували. Має щастя, бо пан Влодко любить молодь і, попри всі контроверзії, намагається тих молодих зрозуміти.

Їхні погляди схрещуються. Хлопець, що говорить по-українськи, босий і в драних штанцях. Але обличчя в нього чисте, очі ясні. І, тими ясними очима дивлячись на старшого пана, що в чистому вбранні та вичищених черевиках, представляє своїх товаришів. І каже, що він називається Влодко.

Книжка, яку читає жінка, примикається. Бо якраз розкривається сторінка з книги життя. Два мужчини, того самого імени, тієї самої крови. Вчорашнє і нинішнє покоління. Щось їх єднає і щось розділює. Чисті черeвики — і не зовсім чисті босі ноги? Два світи, два світогляди?

Босоногий Влодко простягує гостеві зім'яту в кишені цигарку: „Закурите?"

Взутий Влодко ввічливо всміхається, дякує. Каже, що перестав курити ще в молодості, в часах, які були для нього важкі. Потім жартівливо, д и п л о матично: „Маріхуана?"

„Ні,—відказує босоногий, і дивиться прямо у вічі, як людина, що говорить правду. Ніяких наркотиків вони не приймають. А їхній гіппівський вигляд — тільки признака того, що вони не погоджуються з теперішнім ладом. Вони бунтуються проти суспільних законів і порядків, які вважають заскорузлими, несправедливими й просякнутими матеріялізмом. Вони — тобто Влодко і його товариші — хочуть бути вільними людьми.

Старший Влодко слухає спокійно, не протестує, не обурюється. Не притакує, не заперечує. Каже: „Кожне молоде покоління проти чогось бунтується. Коли мені і моїм товаришам було стільки років, як тепер вам, ми також протестували проти несправедливости".

Очі босоногого хлопця пожвавлюються. „То за ваших часів старше покоління теж вас не розуміло, критикувало? Чи поліція вас переслідувала так, як тепер нас?" І починає нарікати, що поліція часто зупиняє його товаришів на дорогах, переводить обшуки, поводиться з ними неввічливо. „Отже таке, як тепер, вже було?" — хоче впевнитися.

„Це було трохи інакше, — відказує спокійно старший Влодко. — Тоді були зовсім інші обставини. Ми, українці, не мали своєї держави, а ті, що поневолювали нас, хотіли нас винищити. Поліція поневолювачів знущалася над нами тому, що ми були українцями. Але такі справи вас хіба не цікавлять".

„О, ні, ми хочемо почути, як колись виглядав бунт молодих!" — запалюється босоногий хлопець.

Обличчям старшого Влодка пробігає усмішка. „Молоді завжди є ідеалістами, завжди змагають до добра, краси, правди. Молодь мого покоління хотіла, щоб наш нарід став господарем на своїй землі. Щоб не животів у неволі. Але слово „неволя", здається, для вас незрозуміле. Ви її не зазнали, тож не можете навіть собі уявити, що це таке".

Перейшов з української мови на англійську, мабуть, на те, щоб зрозуміли його товариші Влодка. Бо вони теж зацікавилися розмовою. Задумано п р о д овжував: „Коли ми були молоді, ми змагали до чогось більшого й важливішого, як свої особисті, вузькі справи. Ми почували себе частиною народу, а не відокремленою групою, якій на ім'я „молодь".

„Ми противимося всяким війнам, ми — за мир!" — перебив йому запальчиво хлопець.

„Знаю про це, — глянув на нього сивавий пан, — і не збираюся вас переконувати в слушності чи неслушності ваших поглядів".

Підвівся з каменя, струснув порошинки з одягу.

„Не йдіть, прошу, ще не йдіть! — скрикнув якось по-дитячому б о с о н огий Влодко. — З вами ж можна розмовляти, ви не погорджуєте нами, як деякі із старшого покоління. — Його очі блиснули. — Я українського роду, я хочу знати, якою була колись українська молодь".

І пан Влодко заговорив про тих колишніх молодих людей. Про їхню рішеність у змаганні до волі. Про Українську Повстанську Армію та Українську Дивізію. Про ціну, яку платили вони за свої пориви. Ціну прекрасного молодого життя. Життя, яке було для тих хлопців так само приманливе, як є тепер для Влодка і його товаришів.

На камені над річкою падали думки, обважнілі контрастом поміж стремлінням до великого й шляхетного і дрібним, себелюбним протестом гіппівських хлопчаків.

І піднявся з каменя босоногий молодий чоловік і глянув якось так дивно на свого старшого іменника. Рухнувся, немов би хотів обняти його або потиснути його руку. Та не вчинив цього. Сказав тільки тихо: „Дякую вам".

Чи це він дякував за нову для нього сторінку з книги життя?..

РОЗВИТОК ЧИ ЗАНИК НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН?

Вінніпеґ, Канада (СКВУ-УПС) — 17 жовтня 1970 р. тут закінчився п'ятиденний Конґрес етнічної м о з аїки Манітоби, скликаний з активною допомогою федерального уряду Канади та провінційного уряду Манітоби. Конґрес мав на меті проаналізувати положення етнічних груп у Канаді та застановитися над їхнім майбутнім у дальшому процесі формування к а надійського суспільства. Для українців у Канаді цей Конґрес був форумом, на якому можна було не тільки з'ясувати становище й погляди нашої етнічної групи, а й сконфронтувати їх із становищем інших груп і, що важливіше — зібрати матеріял для зформування власної політики в загальноканадійському контексті. З цього погляду значення Конґресу виходить за межі Манітоби, а коли брати до уваги тематику Конґресу й пропоновані розв'язки, то вони фактично можуть бути апліковані й до всіх інших наших поселень, очевидно, при передумові, що даний матеріял буде достосований до місцевих умов і потреб.

Засадничо, питання, яке стояло на порядку дня нарад Конґресу і яке стоїть нині й стоятиме завтра перед національними групами в Канаді та в інших країнах поселення — це питання, чи вони можуть зберегти свою ідентичність, чи мусітимуть засимілюватися в чужому оточенні?

Обсервуючи наради Конґресу, не можна було не помітити розходжень між теорією і дійсністю в житті етнічних груп у Канаді. Не можна було не помітити дози песимізму щодо майбутности цих груп, зумовленого ситуацією на відтинку всіх без вийнятку етнічних груп та труднощами, на які натрапляють заходи в напрямку збереження їхньої ідентичности. Очевидно, йдеться тут не про інтенції ініціяторів, учасників та авторів різних проєктів, а про фактичний стан, в якому знаходяться етнічні групи, обставини, в яких вони живуть і працюють. Усвідомлення цієї дійсности мусіло віддзеркалитися в дискусіях на Конґресі, в прийнятих документах та у висновках, що їх поробили учасники Конґресу.

Коли йдеться про загальну настанову до зазначеного питання, то, здається, найкраще її з'ясував проф. В. Кірконел, знавець етнічної проблематики в Канаді, який, оцінюючи рекомендацію Королівської комісії в справах двомовности й двокультурности, вказав на те, що на етнічні групи треба дивитися, як на „цілу фльотилію льодовиків, які повільно розтоплюються у річищі англомовного і франкомовного суспільства". Практична політика, на гадку проф. Кірконела, повинна зводитися не до збереження етнічних груп як окремих одиниць, бо це на довшу мету неможливе, а до забезпечення таких умов розвитку, при яких культурні надбання й багатства всіх груп могли б зберегтися, як частка великої і всеохоплюючої цілости. Для цього він запропонував концепцію суспільства не як мозаїки, а як „культурного гобелену" (тканини), де „багатства всіх, у їхній величезній різноманітності, були б тісно переплетені в єдине національне досягнення".

Зудар протилежних поглядів

На Конґресі були речники різних поглядів на ролю й місце етнічних груп у канадійському суспільстві: від прихильників скорої інтеґрації та асиміляції до прихильників ідеї сепаратних етнічних груп (принаймні чисельно більших, які живуть компактними поселеннями) з власними школами, різними інституціями, рідною мовою тощо. Всі ці погляди були з'ясовані в ряді меморандумів, що їх подали на Конґрес різні етнічні групи, в працях запрошених спеціялістів-консультантів, а теж були висловлювані та боронені під час дискусії. Засадничо, вихідною базою були рекомендації в цих питаннях, зроблені Королівською комісією ДД.

Коли б шукати спільних елементів, які були б сприйнятними для всіх груп, то їх можна було б зібрати в таких чотири пункти:

1. Офіційна двомовність у Канаді (англійська й французька мови).

2 Багатокультурність з узглядненням культур усіх без вийнятку етнічних груп.

3. Рівнорядне трактування збоку урядів (федерального й провінційних) всіх етнічних груп та активна допомога в розвитку їхніх культур, як складової частини з а гальноканадійської культурної мозаїки.

4. Створення умов для навчання рідних мов окремих етнічних груп у державних школах, де для цього є відповідна кількість учнів.

Не знайшли загального погодження проєкти, в яких пропоновано двомовність на базі англійської чи французької мов та мови рідної даної етнічної групи, чи т. зв. реґіональних мов. Переважали думки про доцільність збереження своєрідної „тримовности" (а н г л і й с ь ка, французька й рідна мови). Коли йдеться про українську групу, яку репрезентував Комітет Українців Канади, то в принципі її речники заступали потребу практичного застосування зазначених вище чотирьох засад.

Позиції молоді

На Конґресі було численно заступлене молоде покоління різних етнічних груп, але найактивнішою виявилася українська молодь, яку репрезентував Союз Українських Студентів Канади.

Від імени української канадійської молоді був поданий меморандум, виготовлений спільними зусиллями СУСК'у, МУНО, Пласту, СУМ'у та СУМК'у. В цьому меморандумі наша зорганізована молодь з'ясувала свій погляд на принцип багатокультурности і подала рекомендації для Конґресу в таких питаннях:

— мови й навчання її в державних школах побіч офіційних мов;

— освіти та етнічних освітньо - культурних організацій, пропонуючи розглядати їх, як складову частину загальної канадійської виховної системи з правом на фінансову допомогу;

— ролі уряду на відтинку етнічних груп;

— забезпечення етнічних груп засобами масової комунікації, зокрема коли йдеться про радіо — телевізійну сітку CBC;

— культурного о б м і ну між етнічними групами;

— ролі молодіжних організацій і їх необхідности як засобу „групової ідентифікації, яка в свою чергу може сприяти розвиткові канадійської культурної мозаїки".

Треба завважити, що погляди молоді інших етнічних груп в основному збігалися з пропозиціями української молоді, що знайшло свій вислів у дискусії та висновках.

Тверді факти дійсности

У дискусії і в доповідях консультантів - спеціялістів була мова про фактичний стан на відтинку етнічних груп. На основі наведених даних та широкого ілюстративного матеріялу можна зробити висновок, що справа практичного застосування окремих пропозицій не буде легкою. Це, зокрема, стосується мов е т н і ч н их груп, їх навчання і їх розвитку. Загальне погодження з твердженням, що рідні мови

Закінчення на стор. 4-ій

Кандидат на конгресмена виступить на антимосковській демонстрації в Ню Йорку

Ню Йорк. — Кандидат на конгресмена, 48-річний приятель Поневолених Націй, відомий радіокоментатор по цілій Америці Вері Фарбер виступить із короткою промовою цієї суботи о 10:30 ранку під час української антимосковської демонстрації поблизу будинку ОН. Цю антикомуністичну демонстрацію влаштовується на розі 47 вул. і 1-ї евню з ініціятиви Організацій Визвольного Фронту та у співпраці з Об'єднаним Комітетом Українських Організацій Метрополії, Відділом УККА, прихильників - американців ПАБНА і Відділом АБН. Зацікавлені можуть почути по радіо Вері Фарбера щоночі, від 12 до 2 г., його радіопрограми передаються по всій Америці. —

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

ЯКЩО ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНАНІ.

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

Наші професіоналісти

Інж. Григорій Волянський самостійний архітект

Уроджeнець Буковини — студіював в університетах у Чернівцях, Букарешті, Празі, та вкінці у львівській політехніці, де одержав диплом інженера - архітекта, з додатковою спеціяльністю в монументальній архітектурі з найвищою оцінкою. Один рік під час другої світової війни працював як головний архітект у великому будівельному бюрі для кінофікації Галичини. Був заступником голови Секції Архітектів при Українському Технічному Товаристві у Львові. Маючи власне бюро, був заангажований тодішнім Митрополитом А. Шептицьким і його найближчим співробітником, тодішнім Архиєпископом Й. Сліпим, як знавець церковного будівництва, головно при ремонті ушкодженого воєнними діями архикатедрального храму св. Юра у Львові.

В той же час інж. Волянський займався фаховим проаналізуванням архітектурних проблем наших церков у документах і на наочних об'єктах.

Інж. Григорій Волянський

В Америці працював у кількох архітектурних фірмах, як відомої Еллербі і Ко., де набув цінний досвід у будовах з найбільш скомплікованими вимогами, заавансованими конструкціями, з відповідним застосуванням нових, тривких матеріялів. Своїми проєктами захоплював вибагливу клієнтелю, з серед фахових кол здобув довір'я й повагу. Він докладно обізнаний з проблемами новітніх будов, як: церкви, школи, шпиталі, піклувальні доми, люксусові „ресорти", доми для старших жителів доми і всякі будівлі. На тему домів для старших віком написав у „Свободі" в 1966 р. кілька статтей, і одну про архітектурні проблеми українських церков, де науково доказав різниці та особливості наших церков у порівнянні з російськими та латинськими костелами. На його думку, нам треба не затрачувати, але продовжувати всі наші оригінальні і традиційні особливості українських церков, та шляхом вмілого втілювання їх у новітні конструкції, згідно з вимогами сучасного комфорту і з новітнім виглядом — створити на чужині стилеві монументи українськoї архітектури сучасної доби, що заімпонували навіть і чужинцям.

З такою настановою працює інж. Гр. Волянський над створенням різних синтез, і вже має виготовлений один цікавий проєкт і модель, що його по-мистецьки виконала його дружина — пані Ірина, яка вже закінчену інтеріорну архітектуру. Після того, як у нюйоркському стейті здав державний іспит скоординованого типу, що вможливлює реєстрацію по всіх стейтах, без вимоги поновно здавати іспити, — вирішив усамостійнитися, як ліценціонований архітект, з власним бюром при 2035, Вай Шоре Блвд, Рочестер, Н. Й. 14622.

Інж Григорій Волянський, разом з родиною, є членом 487 Відділу УНС в Рочестері.

Нашому видатному професіоналістові - союзівцеві бажаємо якнайкращих успіхів.

І. Дурбак

Вшановано пам'ять Антона Малюци

Ню Йорк. — 16 жовтня ц. р. відбувся в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку Вечір, присвячений пам'яті видатного мистця і мистецтвознавця, Антона Малюци, активного члена Управи Клюбу, померлого передчасно 17 червня ц. р. Вечір відкрив голова ЛМ-Клюбу Борис Ржепецький, після чого головну доповідь виголосив від Об'єднання мистців українців Америки Володимир Ласовський. Як товариш покійного Антона Малюци із мистецької школи Олекси Новаківського у Львові між двома світовими війнами, доповідач особливо підкреслив вдачу індивідуаліста Малюци, що не піддавався впливам Новаківського. З черги піяністка Марта Чапельська відіграла фортепіянове сольо, „прелюд" М. Ревуцького. — голова 64-го Відділу Союзу Українок Марія Савчак згадувала про поміч, яку покійний Малюца уділював тому Відділові своїми фаховими порадами в улаштуванні вистав, — ред. Вол. Варагура прославляв Покійного, як свого колегу з пластового куреня „Орлик", — о. Сергій Кіндзерський Пастух, довголітній приятель Покійного і сам мистець, підкреслював особисті чесноти Антона Малюци, зразкової людини - громадянина. Борис Ржепецький пригадав, що пок. Антін Малюца раз-у-раз таврував відсутність у нас фахових критиків, які безсторонньо оцінювали б мистецькі твори і факт, що мистець мусить інколи писати про мистців. Проф. Вол. Цісик, скрипаль грав твори М. Фоменка і Е. Блюха з Марією Цісик за фортепіяном. — Це був один із кращих „п'ятничевих" вечорів в Літературно-мистецькому Клюбі в Ню Йорку, що відзначався високим рівнем промов та музичних продукцій. Вечір закінчився товариським часом, що його влаштувала Родина Покійного, яка теж дякувала всім ініціяторам і виконавцям.

М. К.-Р.

Українську діячку призначено до Манітобської Мистецької Ради

Вінніпег. — Міністер справ культури провінції Манітоба в Канаді Філіп Пітурсон повідомив про призначення двох нових членів Мистецької Ради Манітобщини терміном на три роки: професора Джека Тіссена та п-і Ольги Войценко. Мистецька Рада має завдання сприяти розвиткові культури й мистецтва та відповідного шкільництва в тій провінції Канади. В пресовому обіжнику, виданому з рамени Манітобського уряду, сказано, що п-і Ольга Войценко, народжена в Канаді, є технічним директором видання „Трайдент Пресс", працює у відділі дослідів у Слов'янському департаменті при Манітобському університеті, написала низку книжок, в тому й „Українці в Канаді" англійською мовою, є членом багатьох установ і організацій, членом УВАН, та що вона щойно повернулася з Москви, де брала участь у інтернаціональному конгресі істориків, що там відбувався. Проф. Д. Тіссен є спеціялістом від німецької мови.

„ЧЕРВОНА ШАПОЧКА" ПРИБУДЕ ДО ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮАРКУ

Філядельфія. — Того ж самого дня, у неділю 25 жовтня, Ляльковий Театр при 90-му Відділі Союзу Українок Америки у Філядельфії під мистецьким керівництвом реж. п-і Дарії Шуст дасть дві вистави оперети „Червона Шапочка" композитора сл. п. Василя Безкоровайного, лібретто Л. Полтави. Перша вистава відбудеться о 2-ій г. дня в Джерзі Сиrі, перед початком влаштовані 71-м Відділом СУА в Джерзі Сиrі, дитячої Забави-костюмівки, в залі УН-Дому при 90 - 96 Фліт вул. Виставу попередить виступ автора тексту оперети. Друга вистава „Червоної Шапочки" відбудеться о год. 5-ій по полудні в Ірвінгтоні, в залі церкви св. Тройці, при 836 Лайонс евню.

ВИСТАВКА Р. ВАСИЛИШИНА - ГАРМАША

Ню Йорк.— Роман Василишин-Гармаш, який постійно живе у Філядельфії, влаштовує свою індивідуальну виставку образів, графіки і скульптури в галерії Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку. Виставка буде відкрита в суботу 24 жовтня вполудне й триватиме до 8 листопада включно. Вона буде відкрита в п'ятниці від 6 - 8 веч. та в суботи й неділі від 12-ої впол. до 8 вечора.

Український Літературно Мистецький Клюб Ню Йорк 149-2 вул.

● З Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 23 жовтня ц. р. відбудеться там вечір, змістом якого буде виступ Т. Терена: „Як сходить і заходить сонце, духм'яніють рожі..." — поезія в прозірках, — та М. Клиффаса: З мистецької подорожі, зразки української графіки й екслібрістів. Початок о год 8 веч.

В ПОШАНУ ПОКІЙНІЙ І В ПОДЯКУ ДРУЗЯМ

Крізь призму смерти чи ненайкраще можна бачити й оцінити життя, та людей. Все дрібне й не суттєве відпадає під кутом зору вічности і пристрасті й сторонности і деякі симпатії та урази. Справді, це все тільки мертві осінні листочки, що осипаються з недавно буйного дерева під подихом смерти, а вона безжалісно відкриває правду, але чисту правду і показує людину такою, якою вона була. Закрити очей на цю правду ніяк не можна, бо тоді духові далекому з природи.

Коли хтось помре, що був близький нашому серцю і коли холодом віє відсутність дорогої особи, тоді ми є найближче Покійної. Мабуть ніколи й ніхто не був так близько себе, як ті, що в дружбі жили, та розділились фізично розлукою смертю. Смерть невблаганна, але добра й вірна приятелька для чесної людини.

Дня 11 вересня ц. р. відійшла несподівано у Вічність, після приступу серця і була похоронена в Гартфорді, стейту Коннектикат —

СТЕФАНІЯ ТИМЧИШИН

Друзі, знайомі та незнайомі, добрі люди відпровадили її на місце спочинку. Всі, що знали СТЕФУ, її добре серце й ввічливість та шляхотну настанову до життя й людей, були глибоко зворушені, та склали щирі молитви за душу Покійної.

Похоронні Богослуження та Панахиду відправили о. митрат Степан Баландюк та о. Іван Чернінський. Сердечна ж подяка обом Всечеснішим Отцям за духовний супровід Покійної в останню, далеку дорогу.

Щиро дякуємо ВП. Пані Приплик, що з глибоко людяною чуйністю і сердечністю зайнялася всіх похоронних обрядів.

ВП. Пані Каролині та Панам Володимирові та Іванові Теслям, щире спасибі-біг, що зайнялись похоронами, та за рвійність в зорганізуванні та проведенні тризни.

Щиро дякуємо Всім, що в пошану, та як вияв християнської любови ближнього до Покійної, жертвували квіти й вінки як теж Богослужби й молитви.

Праціяй Дорога Стефо! Хай буде хвала Твоєму нелегкому життю і завжди щире відданому вразливому серцю Твоїм рідним і друзям.

Хвала й смерті, що законом Христа-Творця не відвела Тебе від нас а оставила ще ближче в любові до Тебе та у вірі в вічнощасливе потойбічне життя.

Прощай

ТВОЇ РІДНІ І ПРИЯТЕЛІ

МАРКСИСТ АЛЕНДЕ, ЯКИЙ СТАНЕ ПРЕЗИДЕНТОМ ЧІЛЕ з 4-го листопада, після наперед передрішених формальних виборів, виступив із заявою, сказавши, що 98% всього населення Чіле не мають чого боятись нового режиму. Цю заяву д-р Аленде, 62-річний соціаліст-марксист, зробив перед промисловцями на бенкеті в столиці країни місті Вальпараїсо. Майбутній президент не виявив, хто потрапить під категорію тих „двох відсотків", які мають „чого боятися".

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в неділю, 18-го жовтня 1970 року упокоївся в Бозі по короткій і тяжкій недузі наш Найдорожчий БРАТ і КУЗЕН

бл. п. ІВАН БІДЕЙ

на 47-му році життя, народжений в Стрийщині, Україна.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 23-го жовтня 1970 року о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при Френклін і Браун вул. у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН в суботу, 24-го жовтня 1970 р. о год. 8-ій ранку з того ж похоронного заведення до Катедри Непорочного Зачаття П. Діви Марії, де о год. 9-ій буде Служба Божа, а опісля на Український Католицький Цвинтар на Факс Чейс.

Горем прибиті:

сестри: МАРІЯ МОШТУК з чоловіком МИКОЛОЮ в Дітройті

АННА ГРИЦАН з чоловіком ПЕТРОМ в Україні

кузини: АННА БАБІН, КАТЕРИНА ДЕ ЛАВЕКІЯ, АННА ГЕПФЕР, ЧАРЛЬС БІДЕЙ, ПІТЕР БІДЕЙ, СТЕЛА ЕНДЕРСОН, МАРІЯ БУРІН, ГЕЛЕН КОРПУЗІ

ГОЛОВНА УПРАВА ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИХ БІБЛІОТЕКАРІВ АМЕРИКИ

повідомляє з сумом, що дня 16-го жовтня 1970 р. помер по довгій та важкій недузі

Мгр. РОМАН САЄВИЧ

начальник каталогового Відділу Правничої Бібліотеки Нортвестерн Університету в Чикаґо.

ПОХОРОН відбувся дня 20-го жовтня 1970 р. на кладовищі Катедри св. Миколая в Чикаґо.

Головна Управа ТУБА складає опечаленій Родині вислови найглибшого співчуття.

Членам ОбВУА і всім кол. Воякам подаємо сумну вістку, що дня 9-го жовтня 1970 р. в Бріктавн, Н. Дж. вибув назавжди з комбатантських рядів на 76-му році трудолюбивого життя наш Незабутній Побратим по Зброї

сл. п. ВОЛОДИМИР КУШНІР

кол. десятник УГА і учасник Визвольної Боротьби України, нагороджений Хрестом УГА, Воєнним Хрестом та Пропам'ятною Відзнакою 50-річчя Відновлення Збройних Сил України, довголітній член ОбВУА Відділ Ню Йорк, діяльний і жертвенний член української громади. ПОХОРОН відбувся 13-го жовтня 1970 р. в Бріктавн, Н. Дж.

ВІЧНА ПОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині Покійного передаємо щирі вислови глибокого співчуття.

УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

У глибокому смутку повідомляємо все Пластове Братство та Українське Громадянство, що дня 16-го жовтня 1970 року відійшов від нас на Вічну Ватру на 57-му році життя

сл. п. пл. сен. РОМАН САЄВИЧ-СОЙКА

член 4-го Куреня УПС „Характерники", член Орлиного Круга, довголітній виховник пластової молоді, колишній гніздовий та учитель Школи Українознавства в Чикаґо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ та ПОХОРОН відбулися у вівторок, 20-го жовтня 1970 р. з похоронного заведення Музика і Син на цвинтар св. о. Николая в Чикаґо.

Родині Покійного складаємо сердечні слова співчуття.

ПЛАСТОВА СТАНИЧНА СТАРШИНА та УПРАВА ПЛАСТПРИЯТУ в ЧИКАҐО

З жалем повідомляємо, що 12-го жовтня 1970 р. помер в одній лікарні Ню Йорку, після довгої і важкої недуги на 52-му році життя

сл. п. МИХАЙЛО ДИКИЙ

член Українського Національно-Державного Союзу.

ПАНАХИДИ відбудуться в четвер і п'ятницю, 22 і 23 жовтня у Mullaney Funeral Home, 85-66 — 115th Street, в Річмонд Гілл, Н. Й., о год. 8-ій вечора.

ПОХОРОН в суботу, 24-го жовтня ц. р. о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення на Український Православний Цвинтар у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

УПРАВА УНДС

Українські католики в Маямі жертвують на фонд „Церква в Потребі"

Маямська українська католицька парохія постала в 1949 р. Першим душпастирем був бл. п. о. Мирон Данилович, який перед смертю просив всіх мирян держатись своєї віри, збудувати свою церкву, не забувати своєї батьківщини, звідкіля ми всі прийшли. Завдяки жертвенності і праці парохіян збудовано в 1957 р. церкву, а згодом і церковну залю. При церкві існує мішаний хор та суботня Школа Українознавства. Парохіяни щедро жертвують на всі церковні та громадські потреби.

Йдучи за прикладом наших великих громад, які на заклик Верховного Архиєпископа, Блаженнішого Кардинала Йосифа Сліпого зложили поважні суми на цілі „Церква в Потребі", вирішила і наша маямська громада включитись до тієї благородної акції. З ініціятиви о. крилошанина Петра Олексіва та д-ра Юрія Тершаківця зорганізовано в Маямі ініціятивний Комітет, до управи якого ввійшли: о. П. Олексів почесний голова, д-р Юрій Тершаківець — голова, Богдан Остап'юк — секретар, Микола Ракуш — скарбник, Осип Дрозд і Семен Пригода члени управи. Хоч наша громада невелика, біля 70 родин, ми за короткий час зібрали 2.006 долярів, які вже вислані до Риму, на руки Блаженнішого Кардинала Йосипа Сліпого.

На фонд „Церква в Потребі" склали, по 200 дол: Ірина і Микола Ракуш; 150 дол.: Михайло Іващук (з Помпано Біч); по 100 дол.: о. крилошанин Петро Олексів (зі своєї скромної пенсії), д-р Юрій і Мирослава Тершаковець, Осип Дрозд, д-р Едвард і Осипа Михайленко, Володимир Трач, Мирон Іващко, Василь і Олександра Ґелембин, Апостольство Молитви при укр. кат. церкві в-Маямі (голова Розалія Пусило), Ева Сташків. По 50 дол.: Роман Стиран, Степан Бульба, Богдан Остап'юк, Любомир Трач, Т-во Українсько - Американських Батьків при укр. кат. церкві (голова п. Василь Комарницький). 30 дол.: Роман Велс. По 25 дол.: Михайло Дрозд, Степан Венґльовський, Борис і Іванна Сперчак, Михайло і Ірина Курман, Павло і Зоя Серна, Софія Микитка, Хомяк Володимир, Семен Пригода, Розалія Пригода, Марія Марудяк, Антін Угляр. По 20 дол.: Осип Жадковський, Іван і Анна Пацай, Петро і Ела Дуда. По 10 дол.: Союз Українок Відділ ч. 17. (Ірина Ракуш, секр.), Роман Балабан, Василь Каліцінський, Ілько Сеньків, Михайло і Стефа Чорний, Станислав Жовніреґа, Павло Сениця, Богдан Маланюк, Іван Мудрейко. По 5 дол.: Марія Біляк, Анна Рижевська, Марія Ромашко, Юлія Візняк, Онуфрій Возьний, Щерба Іван, Іван Пере, Михайло Яблонський. По 2.50 дол.: Микола Фрей, Юстина Фрей,. По 2. дол.: Григорій Курило, Анна Вітюк; по 1.00 дол.: Василь Клим, Антін Данько.

Б. О - к

Закривається виставка Я. Гніздовського, відкриває свою виставку Л. Гуцалюк

Ню Йорк. — У мистецькій ґалерії Інституту Пратта при 215 Раєрсон вулиці у Бруклині, Н. Й. закривається в п'ятницю 23 жовтня виставка дереворізів, рисунків і олійних картин маляра і графіка Якова Гніздовсько, що була відкрита заходами приятелів мистця із керівництва Інституту в п'ятницю 9 жовтня. Цю виставку можна оглядати ще в п'ятницю від год. 9-ої ранку до 5-ої по полудні. В неділю 25 жовтня ц. р. буде відкрита в мистецькій ґалерії Ірени Стецури при 285 Сентрал Парк Вест у Ню Йорку виставка акварель Любослава Гуцалюка, створених ним під час його подорожі до Европи 1970 року. Виставка охоплюватиме тридцять картин — красвидів Парижу і Рівєри. Можна оглядати виставку в неділю від год. 5-ої до 8-ої по полудні. В інші дні за телефонічним домовленням — (212) 787-4307.

Юрій Перфецький — доктором філософії

Д-р Юрій Перфецький став членом Осередка НТШ у Філядельфії. Управа Осередка з гордістю інформує українську громаду про осяги нового члена. Д-р Юрій Перфецький здобув ступінь доктора філософії в травні 1970 р., на філологічному відділі славістики Колумбійського Університету. Темою його мовознавчої дисертації був Іпатіївський Текст Галицько-Волинського Літопису. Свої студії д-р Перфецький почав на Пенсильванійському університеті, де був стипендистом протягом чотирьох років та в 1963 р. одержав диплом бакалаврату з відзначенням. Маґістерський диплом він здобув 1965 р. на Колюмбійському Університеті. Д-р Перфецький працює як асистент-професор в Ля Салл Коледжі, де викладає російську і німецьку мови, та очолює славістичний відділ. Він є сином панства Наталії та проф. Богдана Перфецьких. Одружений з Христею Конашевич — вони мають дві донечки Тетяну і Марту. Д-р Ю. Перфецький, як і вся родина Перфецьких є членами УН-Союзу.

Афериста оскаржували чотири „республіки" СССР

Київ. — У 24 містах в Україні, Росії, Білоруси й Азербайджану, в азійській частині імперії, довший час „працював" аферист на прізвище Г. Головенко. Називаючи всюди себе Грінберґом, Вудинським, Гуревичем, він приходв до шкіл, видавав себе за „представника влади", або інспектора, придивлявся до вчителів, бував на лекціях, потім пропонував скласти список учнів, які бажають поїхати на екскурсію в одно з великих міст СССР за знижкою. Назбиравши від школи за кожного учня по 21-24 рублі, аферист зникав і далі „діяв" у іншому місті. За один день заробляв до 200 рублів, ніхто в нього не запитував документів. Московська газета „Комсомольська Правда" з 26 вересня повідомляла, що афериста „повинні судити чотирьох республік; Російської СФСР, УССР, БССР та АССР". Але суд відбувся в Москві, під проводом прокуратора Соцького, повідомила та ж газета, і підсудного „засуджено на довший час позбавлення волі".

Видання на з'їзд Снятинщини

На пам'ятку реґіонального З'їзду Снятинщини, що відбувся 5-го вересня 1970 в Торонті, за старанням мґр. Олени Стадник з Едмонтону, Організаційний Комітет видрукував з рисунку свого земляка мистця Івана Кейвана марку, листівку і коверту, а з проєкту мистця Миколи Анастазієвського корнетик. На рисунку для філятелістичних видань показано забудови міста на лівому березі річки Прут, а на орнаментальнім обрамуванні розміщено написи: Снятин. Перший З'їзд. IX. 1970. Ці пам'яткові видання в зеленім і фіолетно-бурім кольорах поширено в часі З'їзду і оштемпльовано в Торонті датою 5. 9. 1970. В аркушику є по 5 марок обох кольорів і пояснювальний текст на „містку" між відверненими рядками. Все те тільки українською мовою.

З'їзд Снятинщини приготовив земляцький комітет за допомогою власного неперіодичного „зв'язкового" „Снятин", якого випущено 4 числа під редакцією Мих. Бажанського в Дітройті.

Снятин з 6000 населення був давніше повітовим містом на Покуттю, а тепер належить до району Городенки у Іванофранківській області. Перша згадка про оселю Снятин датується роком 1148.

Степан Кікта

НА ШЛЯХУ КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В ЗСА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тійну боротьбу по цім боці океану вважає шкідливою для успішної збірної акції американських українців перед американським Урядом та перед американським громадянством в користь визволення українського народу".

На цьому ж конґресі схвалено заклик до політичної і громадської консолідації всього українського суспільства за межами України та видвигнено пропозицію „створення Всесвітньої Репрезентації Українців поза Совєтами як політичних емігрантів, так теж громади заморських країн". Щоб забезпечити фінанси для праці УККА, Конґрес виніс постанову про орґанізацію Українського Фонду.

Не зважаючи на те, що від того часу проминуло вже понад 20 років, ряд резолюцій 4-го Конґресу по сьогодні не втратили актуальности.

В цьому році Український Конґресовий Комітет Америки відзначає 30-річчя від дня свого заснування. В житті українського поселення в ЗСА це були важкі й бурхливі роки і треба з признанням відмітити витривалість, національну відомість та політичний розум усіх тих провідних діячів нашого життя у цій країні, які не тільки вміли провадити наш громадський корабель серед чужого моря, але й створити в конкретних відносинах можливо найкращі умови для дальшого нашого розвитку і росту.

Які будуть наступні роки і десятиліття на шляху УККА — залежатиме і від його керівництва і від всього нашого поселення в ЗСА. Життя за минулі три десятки років цілком виправдало існування цієї нашої громадської центральної репрезентації. Майбутні роки вимагатимуть ще кращої і ще більшої консолідації наших сил. Від того, наскільки ми будемо сконсолідовані і наскільки в нас загальний національний інтерес переважатиме інтерес особистий чи груповий — залежатиме наш успіх чи неуспіх. Суспільство без ефективного єдиного центрального керівництва ніколи не зможе забезпечити відповідно свого майбутнього. В цьому криється важливість такої орґанізації як УККА і цим зумовлюється відповідальність всього нашого суспільства в ЗСА за долю УККА.

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ҐАНДІ ЗУПИНИЛАСЯ в Москві в дорозі до Ню Йорку на сесію Генеральної Асамблеї ОН і перевела там довгі розмови з совєтським прем'єром Алексеєм Косиґіним. Про зміст тих розмов ні одна сторона нічого не виявила.

Розвиток чи заник національних меншин?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

етнічних груп заникають з відмиранням оригінальних емігрантів і першого покоління, свідчить про складність проблеми. Коментуючи ситуацію на мовному відтинку, один із учасників завважив, що „українська мова вмирає в українській хаті з хвилиною, коли в родині вмирає бабуня. Винесли з хати бабуню — винесли й мову".

Прикрими є факти, що виявляють брак зацікавлення серед ширших кіл етнічних груп питанням власного самозбереження. Це стосується також таких численних груп, якими в Канаді є німці й українці. У випадку зокрема, української групи, яка в окремих районах 3-ох прерійних провінцій живе компактною масою, зустрічаємо явища нехтування нагодою, яку дає законодавство, коли йдеться про навчання української мови в державних школах. Навіть у майже суцільно українських громадах Манітоби, Саскачевану та Альберти не всюди ведеться навчання української мови тільки тому, що нема охочих цю мову вивчати. Не менше загрозливим є стан на відтинку плекання культурних цінностей.

На одній із сесій дискутовано питання про те, чи може існувати й розвиватися етнічна культура, коли етнічна група втрачає мову. Дискусія, в якій брали участь представники молодого покоління, була дуже жвава і, хоч у загальному всі погоджувалися, що для збереження культури треба зберігати теж і мову та висловлено вимогу для уряду, щоб він сприяв навчанню рідних мов етнічних груп — у дискутантів не відчувалося певности, що це таки вдасться зробити.

Конґрес виявив у виразній формі, що етнічні групи в такому суспільстві, як канадійське, можуть себе зберегти і навіть забезпечити свій дальший розвиток, але при передумові, що цього самі вони хотітимуть. Майбутнє покаже, чи таке бажання до самозбереження переможе в них теперішню інертність.

Лекція для української діяспори

Як ми вже згадували, Конґрес етнічної мозаїки треба розглядати як подію широкого значення, бо проблеми, якими цей Конґрес присвятив стільки уваги, та пороблені висновки, мають, безумовно, загальний характер. Не можна, отже, дивуватися тому, що порядком ілюстрації були на Конґресі ширше з'ясовані приклади етнічної мозаїки інших країн на доказ реальности такої проєкції суспільної організації теж і для Канади.

Проблематика Конґресу пов'язується в багатьох випадках і з проблематикою української діяспори, а тому буде доцільним і навіть необхідним, щоб громадські, культурні й церковні керівники українського життя з цією проблематикою ґрунтовно познайомилися. Відзначимо тут, що ряд справ, які стосуються нашої культурної політики в країнах поселення і які були предметом дискусії та постанов на Першому Світовому Конґресі Вільних Українців, стали на порядку нарад Конґресу етнічної мозаїки з практичними пропозиціями щодо їх розв'язки. Це, зокрема, стосується напрямних діяльности Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради, які треба буде сконфронтувати з висновками Конґресу.

Було б також доцільним, щоб принаймні основна документація Конґресу була поширена серед українських організацій у Канаді та інших країнах. Це, треба сподіватися, зробить у найближчому часі Комітет Українців Канади.

СПОРТ

Редагує В.Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

24-го ЖОВТНЯ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ

В суботу 24-го жовтня, в годинах від 10:30 ранку до 3:00 по полудні відбудеться на спортових грищах Олні Гайскул у Філядельфії День Українського Спортовця. Ці змагання легкоатлетики і футболу влаштовує українська молодь для відзначення 30-ліття Українського Конґресового Комітету Америки в рямцях ювілейної імпрези УККА у Філядельфії. Спортові грища Олні Гайскул находяться при вулицях Фронт і Данкерсон у Філядельфії.

В цьому самому дні, тобто в суботу, 24-го жовтня, о год. 5:30 вечора в залі Тавн Гол при 150 Н. Брод вулиці відбудеться в програмі святкувань 30-ліття УККА Фестиваль Української Пісні і Танку.

— o O o —

УСК Ню Йорк — „Дойч-Унґарн" Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 25-го жовтня 1970, о год. 3:00 по полудні на грищі Метрополітан Овал у Маспет, Н.Й.

„Тризуб" Філядельфія — Елізабет СК, мистецькі змагання „Великої Чотирнадцятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 25-го жовтня 1970, о год. 2:30 по полудні на грищі Фаршерс Ґров у Юніон, Н. Дж.

„Чорноморська Січ" Нюарк — „Петерсон Доверс", мистецькі змагання Шейфер Ліґи стейту Ню Джерзі відбудуться в неділю, 25-го жовтня 1970, о год. 2:30 по полудні на грищі „Доверс" у Петерсоні, Н. Дж.

„Крилаті" СУМА Йонкерс — Йонкерс СК, мистецькі змагання Першої Дивізії Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 25-го жовтня 1970, о год. 2:30 по полудні на грищі Кукс Філд в Йонкерсі, Н.Й.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ЗУЗИК, член УН-Союзу 334 Відд. Т-ва Івана Франка в Клівленді, Огайо, помер 31 серпня 1970 р. на 81 р. ж. Став членом УНС в 1942 р. Полишив у смутку дружину Катерину і синів: James i Nick. Похорон відбувся 3 вересня 1970 р. на цвинтарі Бруклин Гтс в Клівленд, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Стефанія Бохонок, секр.

ІВАН ФЕДАН, член УНС Відділ 296 Б-ва св. Михаїла в New Kensington, помер 19 серпня 1970 р. на 76 р. ж. Нар. в с. Ляшки, Україна. Полишив у смутку дружину, сина, дочку, 4 внуків та 2 сестри в Україні. Похорон відбувся 22 серпня 1970 р. на цвинтарі Юніон в Ню Кінсінтон.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ПРОНКО, членка УН-Союзу Відд. 280 Т-ва „Знад Збруча" в Скрентоні, Па., померла 7 жовтня 1970 р. на 69 р. ж. Нар. в Діксон Сити, Па., і стала членкою УНС в 1956 р. Полишила в смутку синів: Ярослава і Мирона, 2 невістки, 3 внуків, 4 братів та родину. Похорон відбувся 10 жовтня 1970 р. на цвинтарі св. Кирила і Методія в Olyphant, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Р. Рубльовський, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6451. Привозять Наомі для третього ліку

В осяяному місячним світлом селі лікуючих мужів мають небавком застосувати третій таємничий лік вождя Меду для спаралізованої медсестри Наомі.

Боюся, Тарзане! Чому вони не чекають, поки настане денне світло?... для будь чого, що робитимуть мені!..

Вождь Меду каже, що ніч із повнею місяця важлива для твого видужання!

Ти наш особливий приятель, Тарзане! Ото ж Меду дозволяє, щоб ти був свідком тайни нашого третього ліку!